

Geachte colleges en gemeenteraden van de Regio Holland Rijnland

De Regio Holland Rijnland is de dynamische groene regio ingeklemd tussen de metropoolregio's Rotterdam Den Haag en Amsterdam. Van oudsher is de regio zeer waterrijk en doorsneden door de rivier de Rijn en vele kleinere riviertjes en stroompjes. De vele grote plassen zijn getuigen van de veenexploitatie voor energie in het verleden. Al dit water is in de afgelopen eeuwen verbonden door vaarten om snel vervoer en transport van mensen en goederen tussen de steden en dorpen mogelijk te maken. De trekvaarten in de regio waren de snelwegen van de gouden eeuw.

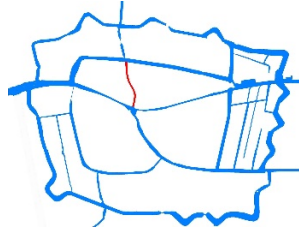
Ook tegenwoordig worden al die wateren veel gebruikt voor het transport en vervoer van goederen en mensen maar wegen en bruggen en stukken gedempt water vormen vaak hindernissen voor snelle verplaatsing over de waterwegen. In deze tijd van duurzaam vervoer en transport is het belangrijk om veel aandacht te geven aan de mogelijkheden van de emissiearme mobiliteit over water en emissiearme vormen van die mobiliteit over water te stimuleren. Een belangrijk onderdeel van die mobiliteit is de recreatievaart waar nog een belangrijke slag naar verduurzaming gemaakt kan worden.

De Regio Holland Rijnland heeft onlangs de Regionale Strategie Mobiliteit uitgebracht waarin zij in grote lijnen de gewenste ontwikkeling voor die mobiliteit in de regio schetst. Het Waterambacht Leiden betreurt het dat de Regio Holland Rijnland in haar nieuwe mobiliteitsstrategie nauwelijks tot geen aandacht besteedt aan de mobiliteit over water. Die mobiliteit over water zoals OV-waterbussen kan druk wegnemen van de overvolle wegen in de regio. Ook de toenemende recreatie mobiliteit verdient veel aandacht. Daarom hoopt het Waterambacht Leiden in haar advies handvatten te egeven om in die Regionale Strategie Mobiliteit ruime aandacht te besteden aan de mobiliteit over het water. We hopen dat de Regio met dit advies alsnog het water integreert in de Strategie en het water de aandacht geeft die het verdient.

Met vriendelijke groet,

Ton van der Zon
Waterambacht Leiden

Het Waterambacht Leiden is in 2010 opgericht als burgerinitiatief in de vorm van een vereniging, die openstaat voor iedereen die in het Leidse water is geïnteresseerd en zich daarvoor wil inzetten. We streven naar het behoud en de versterking van het water in de Leidse regio waaronder het weer opengraven van eerder gedempt water zoals de Lange Mare. De Regio Holland Rijnland is de bredere context.

HET WATERAMBACHT LEIDEN

Regionale Strategie Mobiliteit, Holland Rijnland Reactie van Het Waterambacht Leiden

Algemeen

Het Waterambacht Leiden constateert dat de Regionale Strategie Mobiliteit (conceptversie 15 april 2021) van de Regio Holland Rijnland ten onrechte nagenoeg geen aandacht besteedt aan de mobiliteit over het water. Ook de congestie op het water in de regio op zomerse dagen worden niet vermeld. Voor de duurzaamheid van de mobiliteit kan elektrisch transport over water evenals aandacht voor verduurzaming van de recreatieboten veel kansen bieden.

Gedetailleerd commentaar

De Regionale Strategie Mobiliteit van de regio Holland Rijnland is een strategisch document waarmee Holland Rijnland wil laten zien welke koers zij de komende decennia in willen slaan op gebied van toekomstbestendige mobiliteit. Het is de basis voor de regionale mobiliteitsagenda. Het document geeft aan dat het 'Daily Urban System' van de regio aan de grenzen van zijn capaciteit staat. De opgaven voor de regio zijn de verwachte ontwikkelopgaven wat betreft wonen, economie (incl. toerisme), recreatie, interne en externe bereikbaarheid, duurzaamheid, ook voor de belendende hoog-urbane regio's. Ze leggen een grote druk op de biodiversiteit en landschap.

Hoofdstuk 2

Dit hoofdstuk omschrijft de regio en werkt de mobiliteit uit voor wegverkeer en OV. Vervoer en transport over water wordt slechts één keer genoemd (in par. 2.1 ‘Holland Rijnland in een notendop’ op p.4). In de rest van het hoofdstuk onder duurzame mobiliteit en maatschappelijke thema’s zoals verkeersveiligheid wordt vervoer en transport over water niet meer genoemd. Onder toerisme en recreatie worden wel de bruggen vermeld vanwege de stremmingen, zowel voor de weg als het water, maar op de grote impact van het wegverkeer en van de toekomstige plannen voor wegen op het vervoer en transport over water, de biodiversiteit en het landschap is wordt niet ingegaan, terwijl de wegen en urbane ontwikkelingen daarvoor wel steeds vaker barrières vormen. Een sleutelproject kan gericht worden op kansen voor ecologische verbindingen over en als groene zones langs het water. Aandacht moet besteed worden aan de uitstoot van CO2 door de beroepsvaart en recreatiebootjes met de vele dieselmotoren.

Hoofdstuk 3

Bij verplaatsingspatronen en mobiliteitstrends wordt met geen woord gerept over de potentie die transport en vervoer over water hebben. Zelfs bij de groei van het verkeer voor toerisme en recreatie wordt niet aan oplossingen over het water gedacht. Bij de knelpunten wordt het vervoer en transport over water in het geheel niet genoemd. Het lijkt wel of het water alleen als een hindernis voor het wegverkeer wordt gezien. Alleen in par. ‘3.4 Kansen’ wordt op p. 26 een opmerking gemaakt over vervoer te water. Die is echter geheel vrijblijvend, terwijl, het vervoer en transport over water wel goede kansen kan bieden voor de verduurzaming van de mobiliteit. En OV over water kan zeker een alternatief zijn voor OV op de dichtslibbende wegen.

Hoofdstuk 4

Aan waternetwerken wordt geen aandacht besteed. Zo kan de ambitie van een versterking van het vervoer en transport over het water kan uitgewerkt worden met als robuust waternetwerk bv. in de Leidse regio de Rijn, de Vliet, de Zijl en Kagerplassen, de Ringvaart en de Haarlemmertrekvaart.

Hoofdstuk 5

De programmering zou als sleutelprojecten op kunnen nemen:

- Knelpunten identificeren en oplossingen initiëren voor de vaarwegen in en naar Leiden en elders in de regio Holland Rijnland zoals te lage bruggen, gedempte grachten en andere blokkades.
- Identificeren van vervoers- en transportkansen over water, zoals bv. een waterboot OV tussen Katwijk, Leiden en Alphen, een seizoenstrekvaartdienst tussen Leiden CS en de Keukenhof en Leiden CS en Katwijk aan Zee, een bierboot van de Heineken brouwerij naar Leiden en elders, vuilnistransport en transport van bouwmaterialen.

- Oplaadmogelijkheden met elektrische oplaadpalen voor elektrische plezier- en bedrijfsvoertuigen in de agglomeraties en belangrijke trekpleisters
- Identificeren van verbindingzones voor biodiversiteit langs en over (water)wegen

Slot

Wij menen alles bijeen dat de Regionale Strategie Mobiliteit kansen laat liggen door volstrekt onvoldoende aandacht te besteden aan de mogelijkheden en kansen die het water biedt voor (duurzame) mobiliteit. We pleiten er voor de conceptstrategie hiervoor bij te (doen) stellen.

Leiden, 1 juni 2021
Het Waterambacht Leiden